

ex. van *H. xanthopus* Steph. (syn. *tessellatus* Drap.) De *Dytisciden-specialist*, L. G s c h w e n d t n e r te Linz a. d. D., was zoo vriendelijk mijne determinatie te bevestigen; volgens hem komt *fuscipennis* in Noord- en Midden-Europa voor. Het voorkomen in ons land is wel mogelijk; voorloopig moet deze soort voor onze fauna vervallen.

C.N. I p. 139, III p. 63.

Hydaticus leander Rossi. Van wijlen Dr. E v e r t s ontving ik jaren geleden een ♀ *Hydaticus*, dat volkomen overeenstemde met *H. fabricii* M' Leay van Java. Dit ex. was afkomstig van wijlen D. t e r H a a r, het vindplaats-etiket vermeldt: t e r H a a r-Nijmegen. Hoewel t e r H a a r als een nauwgezet entomoloog bekend stond, geloofde E v e r t s toch, dat hier de eene of andere vergissing in het spel was en hechte geen waarde aan het ex. voor onze fauna. Hij schonk het mij als curiosum voor mijne exotische collectie.

Nu blijkt volgens de Monographie der pal. Dytisciden van Z i m m e r m a n n-G s c h w e n d t n e r (Kol. Rundschau 23, 1937, p. 69), dat *H. fabricii* M' Leay synoniem is met *H. leander* Rossi. Dit dier heeft eene zeer groote verspreiding; is gemeen in de sub-tropische en tropische gebieden van Afrika en Azië en komt in Zuid-Europa voor. Hoewel het voorkomen in ons land niet waarschijnlijk is, lijkt dit toch, nu het eene Zuid-Europeesche soort betreft, minder onmogelijk. Eene verdere vondst in ons land of aangrenzende gebieden zou de bevestiging moeten brengen.

's-Gravenhage, Dec. 1938.

B. H. KLYNSTRA.

Een Geometride, nieuw voor onze fauna.

Onder de vlinders, die de familie Oudemans mij eenige jaren geleden ten geschenke heeft gegeven, bevindt zich een *Cosymbia*-soort, welke vooral door de bruinachtige tint van de grondkleur afwijkt van de bekende soorten van dit geslacht. Ik had het ex. ter zijde gezet voor determinatie, maar velerlei omstandigheden verhinderden mij steeds hiertoe over te gaan. Nu viel onlangs mijn oog op een artikel, getiteld „*Cosymbia-Funde*”, van de hand van R u d o l f B o l d t in de Entomologische Zeitschrift van 8 Oct. 1938. Hierin zegt de schrijver o.a.: „Am 31. Mai 1938 fand ich unmittelbar neben meiner Wohnung, etwa 200 m von der holländischen Grenze entfernt, im Wylerwald (Wylerberg) ein frisch geschlüpftes Exemplar der *Cos. ruficiliaria* H.S. an einem Pfahl sitzend”, en verder: „Da der Wylerwald sich mit denselben Bodenverhältnissen, Eichenbestand u.a. unmittelbar ins holländische Gebiet bis in die Nähe von Nijmegen fortsetzt, ist mit Sicherheit zu erwarten, dass der

Falter in Holland baldigst gefunden werden kann." Het was nu het werk van een oogenblik den bewusten spanner voor den dag te halen om hem eens grondig te bekijken en te onderzoeken. En inderdaad blijkt nu het ex., dat door Dr. J. Th. Oudemans den 4en Mei 1928 te Putten op licht is gevangen, te behooren tot de soort *Cosymbia* (*Zonosoma*, *Ephyra*, *Codonia*, enz.) *rusciliaria* H.S., welke nieuw is voor onze fauna; het is hiervan de voorjaarsvorm *matiacata* Bastelberger. Vergelijking met een buitenlandsch voorwerp bevestigt de juistheid der determinatie. Verder komt het Puttensch ex. — een ♂ — in teekening vrij nauwkeurig overeen met de afbeelding van een ♀ der eerste generatie in Spuler (pl. 71a, fig. 24a); de kleur is evenwel bij het Nederlandsche ex. meer gelijkmatig „lederbraun". Voor de overige kenmerken verwijs ik naar de handboeken.

Jammer, dat onze enthousiaste oud-president zelf niet meer tot determinatie van zijn vangst is gekomen; dan zou hij persoonlijk de vreugde hebben gesmaakt van de ontdekking eener „faunae nova species." Het zal nu wel niet zoo lang meer duren, of *rusciliaria* wordt ook in de buurt van Nijmegen gevonden, terwijl ze eveneens bij Vaals en verder in het zuiden van Limburg kan worden verwacht: immers, volgens Püngeler is zij in de omgeving van Aken niet zeldzaam. Het lijkt mij volstrekt niet onmogelijk, dat in de een of andere Nederlandsche verzameling onopgemerkt één of meer exemplaren kunnen steken. De vangst op de Veluwe wijst althans niet op een „grensgeval".

Twello, Nov. 1938.

H. COLDEWEY.

Insecten-Phaenologie.

Toen ik dit woord las in de convocatie voor de eerste herfstvergadering der N.E.V., schoot mij te binnen, dat ik op dit gebied in het jaar 1938 met zijn abnormaal lage en hoge temperaturen verschillende waarnemingen aan Lepidoptera heb gedaan, die het vermelden waard zijn.

Vanaf half Januari tot begin Februari was het overdag zonnig en waren de avonden beslist zacht. De ♂♂ van *Cheimatobia* vlogen bij tientallen om het licht en op smeer kwamen toen al reeds veel uilen. Op 5 Februari ving ik reeds een ♂ van *Hibernia leucophaearia* Schiff. (Mijn vroegste datum was tot nog toe 27 Februari).

Half Februari was het weer zeer koud en vroom het hard bij oostenwind; maar vanaf 21 Februari trad een warme periode in, die duurde tot ruim half Maart. Op 10 Maart vlogen de ♂♂ van *Brephos parthenias* L. al lustig rond; (mijn vroegste datum was 18 Maart) en op 21 Maart waren er al veel *Taeniocampa*'s op de wilgenkatjes.

Toen trad echter de beruchte koude periode in, die de